

ΚΥΠ / Α' ΚΛΑΔΟΣ

ΑΠΟΡΡΙΤΟΝ

**ΗΜΕΡΗΣΙΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΕΠΙ ΚΥΠΡΟΥ — ΤΟΥΡΚΙΑΣ**

Τῆς 29^{ης} Αὐγούστου 1974

Κ Υ Π / Α . Κ Α Λ Α Δ Ο Ε

Α Π Ο Ρ Ρ Η Τ Ο Ν

α.α.α. (22)

Η Μ Ε Ρ Η Σ Ι Ο Ν Δ Ε Δ Ι Τ Ι Ο Ν Π Α Η Ρ Ο Σ Ο Ρ Ι Ο Ν

Ε Π Ι

Τ Ο Υ Ρ Κ Ι Α Σ - Κ Υ Π Ρ Ο Υ

Περίοδου από 280800 μέχρι 290800

1.- Π Ο Α Ι Τ Ι Κ Η - Ο Ι Κ Ο Ν Ο Μ Ι Κ Η Κ Α Τ Α Σ Τ Α Σ Ι Σ

α.- Εσωτερική Κατάσταση

(1) Προστασία Στόχων

Ανεφέρθη ότι εκτελούνται προεργασίες διά την κατασκευήν υπογείων εγκαταστάσεων διά την προστασίαν σημαντικών στόχων ως εργοστασίων, σταθμών ηλεκτροπαραγωγής, αποθηρών, Νοσοκομείων, καταφυγίων Ιεροσολικών ως και εγκαταστάσεων Πολεμικής Βιομηχανίας.

Εξ άλλου ανεφέρθη ότι νέον Διύλιστήριον θά κατασκευασθῆ ἐπί τῆ βάσει στρατηγικών καί ούχι οίκονομικών κριτηρίων, τό ἔποσον θ' ἀντικαταστήσῃ τό τοιοῦτον εἰς Ἀλή Ἀγά-Σμύρνης, εἰς περίπτωσιν Ἑλληνο-Τουρκικοῦ πολέμου καθόσον τοῦτο εἶναι λίαν εὐάλωτον (Ζ/3).

Σχόλιον

Ἡ Τουρκία λαμβάνει μέτρα ἀσφαλείας δι' ἐνδεχομένην Ἑλληνο-Τουρκικήν σύρραξιν.

(2) Ἑλληνο-Κύπριοι Αἰχμάλωτοι

Ανεφέρθη ὅτι ἡ Τουρκία μετατόπισεν 450 Ἑλληνοκυπρίους αἰχμαλώτους ἐκ τῶν Ἀδάνων εἰς τήν Ἀμύσειαν, πόλιν εἰς τό ἔσωτερικόν τῆς Τουρκίας καί ἀπέχουσαν περί τῆ 80 χιλ. ἀπό τῶν ἰκτῶν τοῦ Εὐξείνου Πόντου.

Οἱ Τούρκοι ἀρμόδιοι ἐδήλωσαν ὅτι οἱ αἰχμάλωτοι θά παραμείνουν εἰς τήν Ἀμύσειαν μέχρι τῆς ἀπελευθερώσεώς των (Ζ/3).

Σχόλιον

Ἡ μετατόπισις τῶν Ε/Κ αἰχμαλώτων ἐκ τῶν Ἀδάνων εἰς τήν Ἀμύ-

..//..

- 2 -

σειαν ένδεχομένως νά όφείλεται εΐς λόγους έσωτερικής άσφαλείας. Οΐ Τούρκοι άρμόδιοι διά τής άνωτέρω ένεργείας των ήθέλησαν νά τούς άπομακρύνουν άσπε νά μήν εΐναι προσιτή ή έπικοινωνία και έπαφή μετ' αΐτών παντός ένδιαφερομένου (δημοσιογράφου, δεσποθός Έρυθροϋ Στιυροϋ).

β.- Έξωτερική Πολιτική

(1) Σχέσεις μετ' τής Έλλάδος

Τήν 28/8/74 άνεφέρθη ότι ή Γαλλία διαπραγματεύεται έν μυστικό- τητι μετ' τής Έλλάδος τήν διεξαγωγήν έρευνών δι' άνεύρεσιν πε- τρελαΐου εΐς τήν Τουρκικήν ύφαλοκρηπίδα τοϋ Αΐγαΐου (Ζ/3).

Σχόλιον

Γ' άνωτέρω άποσκοπεθον εΐς τήν δημιουργίαν έντυπώσεων και προϋπο- θέσεων τηρήσεως άνοικτοϋ τοϋ θέματος τής ύφαλοκρηπίδος τοϋ Αΐ- γαΐου.

(2) Σχέσεις μετ' τής Λιβύης

Τουρκική Άντιπροσωπεΐα ύπό τόν Υπουργόν Οΐκονομικών Ντενΐζ Μπαϋκάλ, θά έκπροσωπήσῃ τήν Τουρκίαν εΐς τίς έορτίς τής άνεξαρ- τηρίας τής Λιβύης τής 1ης Σεπτεμβρίου (Ζ/3)

Σχόλιον

Ή άνωτέρω έπίσκεψις θά συνδυασθῃ και με τήν άνίπτυξιν τής Τουρ- κικής πολιτικής επί τοϋ Κυπριακοϋ. Πέραν τούτου ή Λιβύη ένδιαφέρεται διά τήν χρηματοδότησιν κατα- σκευής δι' ύλισθηρίου έν Κύπρῳ.

(3) Σχέσεις μετ' τής Τυνησίας

Τήν 28/9/74 άφίχθη εΐς Τόνισα ό Γενικός Δ/ντής τοϋ Υπουργείου Έξωτερικών και έκτακτος άπεσταλμένος τοϋ Προέδρου τής Τουρκίας. Εΐς δηλώσεις τοϋ άνέφερον ότι εΐναι κομιστής προσωπικοϋ μηνΐα- τος τοϋ Προέδρου Κοροστούρκ πρὸς τόν Πρόεδρον Μπουργκίμπα επί των έξελίξεων τής καταστάσεως εΐς Κύπρον.

Σχόλιον

Συνεχίζεται ή διπλωματική προσπάθεια τής Τουρκίας πρὸς διαφόρους χώρας διά τό Κυπριακόν πρόβλημα και τόν έπηρεασμόν αΐτών υπέρ των άπόψεών της.

..//..

- 3 -

γ.- Οικονομική Κατάσταση

Οικονομικά Δυσχέρεια

Ανεφέρθη ότι τό εμπόριον γενικώς εἰς Τουρκίαν διέρχεται κρίσιν λόγω τῆς καθέτου πτώσεως τῆς ἀγορα-οικτικῆς κινήσεως, τοῦ λιθοῦ ἰποφεύγοντος νά προβῆ εἰς οἰανδήποτε ἀγοράν, πλὴν τῶν ἀπαραιτήτων εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης.

Ἐν τῷ μεταξύ ἀναμένεται συντόμως εἰς Τουρκίαν ἀξίους τιμῶν ἀπάντων τῶν εἰδῶν.

Ἐξ ἄλλου παρεσχέθη ἡ πληροφορία ὅτι εἰς τὴν Η.Α. Τουρκίαν παρατηρεῖται παντελῆς ἔλλειψις βενζίνης "SUPER" ἐνώ εἰς τὴν Κων/πολιν δέν διαθέτουν τειαύτην ἄπαντα τὰ πρατήρια (B/3).

Σχόλιον

Ἐκτιμᾶται ὅτι ἡ ὅλη ἐπιχείρησις ἐν Κῶϊρω θά ἐπιδεινώσῃ ἔτι περαιτέρω τὴν ἤδη ὑφισταμένην κακὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν τῆς Τουρκίας.

Ἡ ἔλλειψις βενζίνης εἶναι ἀπόρροια τῆς συνεχοῦς κινήσεως τοῦ Πολεμικοῦ Δυναμικοῦ τῆς χώρας.

2.- Κύπρος

α.- Ἐσωτερικὴ Κατάσταση

(1) Τὴν 28/8/74 ἀρκίσθη ὡς Ἵπουργός Ἐσωτερικῶν-Ἀμύνης ὁ Βουλευτὴς κ. Νικέλαος Κόσης, Ἀ/ντικ τῆς ἑφημερίδος "ΑΓΩΝ".

Ἐπίσης ὁ τέως Ἵπουργός Ἐξωτερικῶν κ. Ἰωάννης Χριστοφίδης ἐπανήρθε εἰς τὴν θέσιν του (B/2)

(2) Τὴν 28/8/74 παρεσχέθη πληροφορία καθ' ἣν ἡ Κυβέρνησις ἐντός τῶν ἡμέσων προεσχῶν ἡμερῶν θά προβῆ εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἀστυνομίας καὶ τῶν Ἀ/ντῶν διαφόρων Κρατικῶν Ἵπηρεσιῶν (ΡΙΚ κ.λ.π.) (B/3)

Σχόλιον

Ἡ συμπλήρωσις τῆς Κυβερνήσεως ὑπὸ τῶν ἰνωτέρω ἰσχυροποιεῖται τόσον τὴν θέσιν τοῦ κ. Κληρίδη ὅσον καὶ τῆς Κυβερνήσεως εἰς τό θέμα τῆς Ἐξωτερικῆς τῆς πολιτικῆς διὰ τῆς ἐπαναχρησιμοποιήσεως τοῦ τέως Ἵπουργοῦ, δεδοκιμασμένου καὶ γνωστοῦ εἰς τὰς ξένας Κυβερνήσεις.

..//..

- 4 -

9.- Τ/Κ 'Ενέργειαι

- (1) Τὴν 27/8/74 ὁ Τ/Κ Ντεκτῆς εἰς δηλώσεις του πρὸς ξένους δημοσιογράφους ἐπανελάβε τὰς γνωστὰς αὐτοῦ ἀπόψεις περὶ Ὁμοσπονδίας, εὐθύνης τῶν Ἑλλήνων διὰ τὴν δημιουργηθεῖσαν κατάστασιν καὶ περὶ ἐγκαθιδρύσεως Τ/Κ Ὁμοσπονδιακῆς Κυβερνήσεως ἣν καὶ ἐχαρακτήρισεν ὡς ἀνγκαίαν διότι ὑφίστανται θέματα:
  - (α) Ἐκδόσεως διαβατηρίων διὰ τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ ταξιδεύσουν εἰς Ἐξωτερικόν καὶ
  - (β) Ἀντιπροσωπεύσεως τῆς Κύπρου εἰς τὸ Ἐξωτερικόν (2/2).
- (2) Τὴν 27/8/74 τὸ Ἐκτελεστικόν Συμβούλιον τῆς Τ/Κ Δ/σεως ἀπεφίσησεν τὰ ἑξῆς:
  - (α) Ἐπιστροφὴν τῶν Τ/Κ προσφύγων εἰς τὰ ἐγκαταλειφθέντα ὑπ' αὐτῶν χωρὶα τὸ 1963.
  - (β) Ὀνοματολογίαν ὁδῶν προαστείων Λευκωσίας (Ὁμορφίτα, Νεάπολις, Τράχωνα) ὑπὸ "Ἀΐμου Λευκωσίας".
  - (γ) Λειτουργίαν Σχολείων ἠπὸ 1ης Ὀκτωβρίου.
  - (δ) Ἰδρύσιν γραφείου μεταναστεύσεως τὸ ὅποιον νὰ ὑπάγεται εἰς "Ἰπουργεῖον Ἐσωτερικῶν".
  - (ε) Ἐξουσιοδότησιν Ἰπουργείων Ἐσωτερικῶν καὶ Δικαιοσύνης δι' ἔκδοσιν προσωρινῶν ταξιδιωτικῶν ἐγγράφων.
  - (ς) Ἰδρύσιν κτηματολογικῶν γραφείων εἰς Κυρήναιαν, Λευκωσίαν, Ἀμμόχωστον ἵνα νὰ λειτουργῶν μετὰ πλήρη δικαιοδοσίαν.
  - (η) Μετατροπὴν Ἡμιγυμνασίου Κυρήνειας εἰς πλήρες Γυμνάσιον καὶ μεταφορὰν τοῦ Τ/Κ Διδακταλικοῦ Καλλεγίου εἰς Κυρήναιαν (2/2)

Σχόλιον

Ἐκ τῶν λεχθέντων ὑπὸ τοῦ Ντεκτῆς καὶ τῶν ληφθεισῶν ἀποφάσεων ὑπὸ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ Συμβουλίου τῆς Τ/Κ Κοινότητος συνάγεται ὅτι οἱ Τ/Κ:

- α. Δημιουργῶν προϋποθέσεις ἀνακτρώσεως τῆς Κυρήνειας ὡς πρωτεύουσος τῆς ἰδρυθησομένης Τ/Κ Ὁμοσπονδίας καὶ
- β. Συμπεριφέρονται ὡς νὰ ὑφίσταται καὶ λειτουργῆ ἤδη Ἄνεξάρτητος Τ/Κ Κυβέρνησις.

..//..

- 5 -

Εκτιμάται ότι οι Τ/Κ είναι άποφασισμένοι να άνακηρύξουν Άνεξάρτητον Όμοσπονδον Τ/Κ Κράτος έν Κύπρω, ώς δήθεν προσωρινήν διευθέτησιν, άνεξαρτήτως έπαναλήψεως ή μη των συνομιλιών.

γ.- Τουρκικαί Ένέργειαι

Ό έν Άγκυρα Στρατιωτικός Άκόλουθος Γερμανίας εΐς συνομιλίαν του μετ' έ τού Έλληνος συναδέλφου του, άνέφερεν ότι, κατ' άξιόπιστους πληροφορίας, οί Τούρκοι έχουν σχέδιον, καθ' ό πρώτον δι' έλικοπτέρων καί άλεξιπλωτιστών θά ένισχύσουν διά δυνάμειν τούς Τουρκικούς ταιμείς Λίρνακος, Λεμεσού καί Πάφου καί δεύτερον θά μεταφέρουν δι' έλικοπτέρων έν άνάγκη καί βιαίως τούς Τούρκους άπό τούς ως άνω ταιμείς εΐς τό κατεχόμενον όπ' αΐτων μίημα τής Κύπρου.

Τό έν λόγω σχέδιον πιθανόν να εφαρμοσθη εΐς περίπτωσιν καθ' ήν οί Τούρκοι των άνωτέρω περισχών έξακολουθήσουν να ύφίστανται δεινά ή εάν αναληφθών υπό των Ε/Κ άνταρτοπόλεμος.

Έν συνεχείη ό άνωτέρω άνέφερεν ότι οί Άνατολικοί φαίνονται όλίγον έκνευρισμένοι, διότι άφ' ενός μόν δέν έγένητο δεκτή ή πρότασις των περί διασκέψεως εΐς τά πλαίσια του ΟΗΕ διά τήν λύσιν του Κυπριακού καί άφ' έτέρου διότι πιθανόν να άναμείνουν και έτέραν Τουρκικήν ένέργειαν π.χ. εΐς το Δίγαϊον (Γ/6).

Σχόλιον

Ό δισκέτευσις των άνωτέρω πληροφοριών υπό του Γερμανού διπλωμάτου πιθανόν να είναι έσκεμμένη καί να άποσκοπη εΐς τήν άκοησιν πίεσεως προς τήν Έλληνικήν πλευράν, ίνα αΐτη δείξη διαλλακτικότητα καί προσέλθη εΐς τάς διαπραγματεύσεις.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ

4.- Χερσαΐαι Δυνάμεις

α.- Άνατολική Θράκη

33 Μερραρχία (Βόρειος Τομεύς -ΚΙΡΚΑΛΕΡΙ)

Ό Μερραρχία παρεπονέθη εΐς το 5ον Σ.Σ. ότι οί χειριστάί μέσω Δ/Β εΐναι οί ύπαίτιοι άνωμαλιών εΐς τήν λήσιν σημάτων, επί πλέον δέ ότι χρησιμοποιθөн άνοικτήν γλώσσαν (Α/2)

Σχόλιον

Έχουν παρουσιασθη καί άλλαι περιπτώσεις εΐ κοινωνικών άνωμαλιών ως

..//..

- 6 -

καί μη συμμέρφωσις πρὸς τοὺς κανόνες ἀσφαλείας καί ἐκμεταλλεύσεως τῶν μέσων Α/Β

β.- Αυτικά Παράλια

- (1) Παρατηρήθηκαν συνεχεῖς βλάβαι εἰς τὰ μέσα ἐπικοινωνίας τῶν Μονάδων (Β/2)
- (2) Παρατηρεῖται ποιὰ τις χαλάρωσις τῶν μέτρων ἐπιφυλακτικῆς ὀφειλομένη πιθανῶς εἰς τὰς προετοιμασίας διὰ τὴν Ἐθνικὴν ἐορτὴν (Β/2)

γ.- Ἀναδιατάξεις Μονάδων

- (1) Τὸ 61 Σ.Π. τῆς 28ης Μ.Π. θὰ ἀνεχώρησιν τὴν πρωΐαν τῆς 28-8-74 διὰ νέαν θέσιν, μὴ προσδιορισθεῖσα ἐξέτι (Α/2)
- (2) Ὁ Διοικητὴς τῶν βάσεων εἰς ΑΛΜΟΧΩΣΤΟΝ καί ΜΠΟΓΑΖ ἐξήτησεν ὅπως μετακινήθωσιν εἰς Α/σιν Α.Μ. τὸ Τάγμα Πεζοναυτῶν καί ὁ Λόχος Καταδρομῶν Χωρ/κῆς (Α/2)

Σχόλιον

Αἱ ὡς ἄνω Μονάδες πιθανῶς διατεθήσονται διὰ τὴν προετοιμασίαν τῶν ἐγκαταστάσεων Α.Μ.

- (3) Σύνταγμα ἐπιχ/σεων (πιθανῶς Σύνταγμα Χωρ/κῆς) μετακινήθη εἰς περιοχὴν χωρίων ΜΟΝΑΡΚΑΣ (περιοχὴ ΜΠΟΓΑΖΙΟΥ) (Α/2)
- (4) Τὴν 28-8-74 φάλαγγ ὄχημάτων (100 περίπου ὄχηματα) ἐκινήθη ἀπὸ χωρίων ΦΙΔΙΑ πρὸς ΣΚΥΑΟΥΡΑΝ. Ὁμοίως ἑτέρα φάλαγγ (88 ὄχηματα) ἐκινήθη ἀπὸ ΧΑΜΙΤ ΜΑΝΑΡΕΣ πρὸς ΜΙΑ ΜΙΑΙΑ καί ἀνατολικώτερον (Α/2)

Σχόλιον

Αἱ ἄνωτέρω κινήσεις τοποθετοῦνται εἰς τὰ πλαίσια τῆς πραγματοποιουμένης ἐν Κύπρῳ ἀναδιατάξεως τῶν Τουρκικῶν Δυνάμεων.

- (5) Ἡ εἰς ΚΑΝΤΑΡΑΝ (ἐγγὺς μοναστηρίου) εὐρισκαμένη Α/ρία Χωρ/κῆς ἀντεκατεστάθη ὑπὸ Α/ρίας ΙΖ τῆς 28ης Μ.Π. (Α/2).

δ.- Αρτοποιιότης Τουρκικῶν Δυνάμεων

- (1) Τὴν 281600 ὥραν 4 Τ/Θ ὄχηματα τῶν Τούρκων εἰσήλθον εἰς τὸ χωρίον ΑΧΝΑ συνέλαβον 7 Ε/Κ αἰχμαλώτους καί ἀνεχώρησαν τὴν 281730 ὥραν (Α/2).
- (2) Τὰ πρὸ ὕψωμάτων ΑΡΩΝΑΣ εὐρισκόμενα Τ/Θ ὄχηματα καί ἄρματα τῶν Τούρκων ἀπεσύρθησαν (Α/2).

..//...

- 7 -

- (3) 'Οργάνωσις ἐδίφους ἔλαβεν χώραν ἡμεως Η.Α.χωρίου ΠΙΡΟΙ, Β.Α. χωρίου ΑΘΗΑΙΝΟΥ καί 13 χωρίου ΤΡΟΥΛΑΟΙ (Α/2)

ε.- Λοιπαί πληροφορίες

- (1) Διετίχθη ὅπως διενεργηθῆ σχετικῆ ἐρευναῖ εἰς τόν λιμένα ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ κατόπιν πληροφοριῶν ὅτι οὗτος εἶχε ναρκοθετηθῆ. Διεπιστώθη ἐκ τῆς ἐρεύνης οτι δέν εἶχε ναρκοθετηθῆ (Α/2).
- (2) Διεβιβάσθη πληροφορία ἐκ μέρους Τ/Κ ὅτι τά πλέοντα εἰς λιμένα ΑΛΤΖΙ τρία (3) πλοῖα εἶναι Διβανικῆ καί μεταφέρουν Στρατιωτικῆ ὄχηματα ὀλικῆ καί ὀπλίτας (Α/2).

